

РЕШЕНИЕ

№ 11769

гр. София, 07.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в публично заседание на 16.07.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Албена Илиева и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **6171** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 84, ал. 3 във вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Д. А. М., гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място] ез-Зор, Сирийска арабска република, ЛНЧ [ЕГН] против Решение № 6290 от 27.05.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ - МС), с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ, му е отказана международна закрила – предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди се, че при издаването му са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила и на материалния закон. Оспорва се изводът на административния орган, че Т. е „трета сигурна страна“, по смисъла на § 1, т. 9, б. „г“ от ДР на ЗУБ. В този контекст, се сочи, че действащото законодателство в Република Т. разграничава статута на гражданите на С., търсещи закрила и предвижда различни стандарти и процедурни правила, създавайки условия за нееднакъв достъп до системата за закрила. Поставен е акцент върху липсата на гаранции за спазване на принципа по чл. 33, § 1 от Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г., с оглед данните за принудително изселване на сирийски граждани и заселването им в райони с кюрдско население. Според жалбоподателя, неправилно административният орган е игнорирал важни за бежанската му история факти, предпоставящи наличието на

реална заплаха за живота и сигурността му при евентуално връщане не само в страната по произход, но и в Република Т.. С тези аргументи е мотивирано искане за отмяна на Решението на председателя на ДАБ – МС и връщане на преписката на административния орган със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

Ответникът – председателят на ДАБ - МС, чрез процесуалния си представител - главен юрисконсулт Х. оспорва жалбата. Счита, че е неоснователна и следва да бъде отхвърлена. Застъпва становище, че в конкретния казус изводът за липса на основания за приложение на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е съответен на събраните доказателства в административното производство. Като допълнителни аргументи в подкрепа на извода, че Д. М. е икономически мигрант, а не лице, спрямо което са извършвани или съществува риск от извършване на действия на преследване по смисъла на чл. 8, ал. 5 от ЗУБ при завръщането му в С. или в Република Т. се сочат продължителният период на пребиваване в Т. и фактът, че непосредствено след подаване на молбата за закрила в Република Б. е напуснал страната.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура е на становище, че обжалваното решение е обосновано и законосъобразно, постановено при спазване на административно - производствените правила и правилно прилагане на материалния закон, поради което жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Административен съд – София-град, Първо отделение, 26 състав, въз основа на приложените към делото доказателства и становището на страните, съобразно правомощията си по чл. 168, ал. 1 вр. чл. 146 от АПК, прие за установено от фактическа и правна страна:

Административното производство е образувано по Молба на жалбоподателя Д. А. М. вх. № 6191 от 04.10.2023 г., рег. № УП 31134 от 04.10.2023 г. по описа на ДАБ – МС (л. 64), съдържаща искане за предоставяне на международна закрила в Република Б..

Самоличността на чуждия гражданин е установена въз основа на данните в декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 42). В приложенията към Регистрационния лист (служебна информация, л. 49) е отразена дата на влизане в РБългария – 19.09.2023 г. (л. 63).

Към преписката е приложена и Заповед УРИ № 5392 ПАМ-7831 от 19.09.2023 г., издадена от началник на сектор „Незаконна миграция“ при отдел „Миграция“ при СДВР (л. 66), с която на основание чл. 44, ал. 1 и чл. 41, т. 1 от ЗЧРБ, на чуждия гражданин е наложена принудителна административна мярка „Връщане до страна на произход“.

С Решение № 5059/03.10.2023 г. (л. 48) сирийският гражданин е настанен в Регистрационно – приемателен център в [населено място],[жк]. В същия ден – на 03.10.2023 г., в присъствието на преводач на разбираем за него арабски език, му е връчена Покана за провеждане на интервю на 09.10.2023 г. (л.46).

С Констативен протокол от 09.10.2023 г. е документирано неявяването на жалбоподателя на датата, на която е било насрочено интервюто (л. 36). С Докладна записка вх. № 6475 от 11.10.2023 г. (л. 37 – л. 39) служител на отдел „ПНСД“ към РПЦ – Х. е уведомил директора на РПЦ за напуснали самоволно 74 чужденци, сред които и жалбоподателя Д. М. (№ 55 в списъка – л. 38).

С Решение № 17461 от 17.11.2023 г. на заместник председателя на ДАБ – МС, с делегирани правомощия със Заповед № ЦУ-РД05-272 от 12.06.2023 г., на основание чл. 77, ал. 1 вр. чл. 15, ал. 1, т. 1 и т. 3 от ЗУБ, производството за предоставяне на

международна закрила е прекратено (л. 33). Възобновено е по Молба на жалбоподателя след връщането му на територията на РБългария на 07.12.2023 г. (л. 21).

На 25.01.2024 г. е проведено интервю в присъствието на преводач от арабски език, документирано с приложен към преписката Протокол (л. 22 – л. 23). Като причина за напускане на държавата си по произход жалбоподателят е посочил, че се води война, всичко е много скъпо и дори и да работиш по цял ден парите не могат да ти стигнат за храна. Заявил е, че е напуснал страната нелегално с помощта на трафикант 1 година и 4 месеца преди провеждане на интервюто (м. май 2022 г.). Останал е в Т. около 1 година, където е работил, макар и нелегално като общ работник. Пристигнал е в Б., преминавайки границата с трафикант заедно с още четири човека. Заявил е, че е за първи път в Б. и няма роднини, които да живеят в държави-членки на ЕС. Декларирал е, че е арабин, а по вероизповедание – мюсюлманин сунит. Не е отбивал военна служба и няма завършена образователна степен. Отрекъл е лично спрямо него да са отправяни заплахи и да е имал проблеми с представители на армията и полицията. Заявил е, че през 2010 г. е започнал да служи в армията, но през юли 2012 г. е избягал и се води дезертьор. Посочил е, че до напускането на държавата си по произход през м. май 2022 г. се е укривал в район, който не се управлява от официалната власт, за да не бъде открит и отново върнат в армията.

Обяснил е и действията си след самоволното напускане на РПЦ – Х. през м. октомври 2023 г. – преминал е през границата със С., а след това през територията на У. и А., влязъл на 22.10.2023 г. в Германия откъдето е върнат в Б. на 07.12.2023 г., след престой от 45 дни.

Със Становище рег. № УП 31134 от 10.05.2024 г. (л. 15) интервюиращият орган е направил предложение да се откаже предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя Д. А. М..

Въпреки, че не са приложени към административната преписка, в мотивите на оспореното решение са анализирани данни от справки на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС относно политическата, социална и икономическа обстановка в Сирийската арабска република и състоянието на сигурност, в това число и на рисковите групи (стр. 5 – стр. 6 от Решението – л. 12 – л. 13 от делото), както и относно общото положение в Република Т. и положението на сирийските бежанци – достъп до убежище, свобода на движение, заетост, достъп до основни услуги, принудително връщане (стр. 3 – стр. 4 от Решението, л. 10 – л. 11).

За да откаже да предостави международна закрила на жалбоподателя Д. М., председателят на ДАБ – МС е приел, че в представената при проведеното интервю бежанска история не са заявени обстоятелства, сочещи спрямо него да е било осъществено преследване от държавни органи на официалната власт, от партии, организации или недържавни субекти не само в държавата му по произход, но и в Република Т. по време на едногодишния му престой. Отчетено е и твърдението на молителя, че не е бил заплашван и не са му били отправяни закани за преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група.

Въз основа на тези твърдения и липса на опровергаващи ги доказателства, е направен извод, че сочените от жалбоподателя причини за напускане на страната по произход, а и на Република Т. не отговарят на хипотезите в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от ЗУБ, доколкото не се твърди да са били нарушени негови основни права или спрямо него да са

предприети действия на преследване, както и да са прилагани достатъчно тежки по своето естество и системност дискриминационни мерки, предполагащи риск от бъдещо преследване.

Анализиран е нормативно установеният режим на временна закрила, който Република Т. предоставя на сирийски граждани като е посочено, че според ВКБООН европейските достижения на правото в областта на убежището и миграцията са транспонирани и в турското законодателство. Според административния орган, по отношение на търсещия закрила Д. М. липсват обективни данни за предоставяне и на хуманитарен статут, на основанията, посочени в чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 вр. ал. 2 от ЗУБ, доколкото не твърди, а и не са установени други източници на информация, въз основа на които да се приеме, че е бил подложен на тежки посегателства, изтезания, нечовешко или унижително отношение, или е съществувала опасност да му бъде наложено смъртно наказание.

По отношение на предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ в мотивите на оспореното решение обстоятелствата на сигурност в С. е анализирана в съответствие с изискванията на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ заедно с всички относими факти, свързани с личното положение на търсещия закрила не само в страната му по произход, но и на територията на третата страна, в която е пребивавал повече от една година – Република Т.. Отчетено е, че жалбоподателят не е съобщил да изпитва опасения за сигурността си, както и факта, че въпреки, че не е предприел действия, за да легализира престоя си, сам е осигурявал средствата си за издръжка, полагайки труд като общ работник. В Решението е прието, че Т. отговаря на критериите на § 1, т. 9 от ДР на ЗУБ за «трета сигурна държава» и жалбоподателят Д. М. може да се завърне и да продължи да живее там, доколкото няма обективни данни, въз основа на които спрямо него да бъде приложен принципа по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят потвърди заявените в административното производство факти от съществено значение за бежанската му история – причината за бягството от армията – убийството на брат му, причината за напускане на държавата по произход – нежеланието му отново да бъде привлечен като войник в нови военни групировки, и необходимостта да работи, за да осигурява прехраната на съпругата и четирите си болни деца, причината да напусне Р. – отказът да му бъде издаден документ за достъп до пазара на труда.

Описаните релевантни факти не се оспорват от страните и позволяват да се направят следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – депозирана е в предвидения в разпоредбата на чл. 84, ал. 3 от ЗУБ преклузивен срок (Решението е връчено на жалбоподателя в присъствие на преводач на 13.06.2024 г., жалбата е заведена на 20.06.2024 г. - л. 5). Подадена е от лице с правен интерес от оспорването, срещу подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност административен акт.

Разгледана по същество – жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Оспореното Решение е постановено от компетентен административен орган, съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Издадено е в писмена форма, при спазване на административно-производствените правила и правилно прилагане на материалния закон, в съответствие с неговата цел. Данните за личното положение на кандидата за закрила са обсъдени в контекста на информацията за актуалното положение в държавата му по произход, а и на държавата, в която е пребивавал продължително време преди да потърси закрила в РБългария – Република Т..

От приетите, неоспорени от страните по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език (арабски) за реда, който ще се следва в производството по молбата му за закрила, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 от ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е предоставена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си, като за целта му е осигурен преводач на разбираем за него език. В приложения към преписката протокол, с който е документирано проведеното интервю, жалбоподателят с подписа си е удостоверил липсата на възражения и необходимостта от допълнения в съдържанието му. В съответствие с изискването на чл. 73 от ЗУБ молбата му е разгледана индивидуално, като му е предоставена възможност да изложи свободно и добросъвестно всички свои съображения без ограничения.

Обжалваното решение е издадено в съответствие с материалния закон.

Съгласно разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република Б. се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, дължащи се на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от жалбоподателя причини за напускане на държавата по произход не отговарят на материално правните основания, по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразно и обосновано административният орган е приел, че чужденецът не е заявил нито едно обстоятелство, което може да бъде свързано, с която и да е от причините за преследване, посочени в закона.

В проведеното интервю той изрично е отрекъл да е бил обект на преследване от държавата, партия или организация, включително и недържавни субекти, да е имал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата си принадлежност. В бежанската си история е заявил единствено, че е напуснал С. заради войната и сериозните финансови затруднения, а Т. - по икономически причини. Не е отрекъл, че преобладаващата част от членовете на семейството му продължават да живеят в С. необезпокоявано, както и че той също не е бил преследван, дори и след бягството си от армията.

Събраните доказателства в хода на административното производство не съдържат обективни данни жалбоподателят да се е занимавал или да е продължил да се занимава с дейности, които да пораждат основателен страх от преследване при завръщането му в държавата по произход. В този смисъл, съответен на изискванията на закона е изводът на административния орган за липса на основания за предоставяне на статут на бежанец на Д. М.. Не са налице и предпоставките за предоставяне на статут на бежанец, предвидени в чл. 8 ал. 9 от ЗУБ, съгласно който, за бежанци се смятат и членовете на семейството на чужденец с предоставен статут на бежанец, при условие, че семейните връзки предшестват влизането на чужденеца на територията на страната. Липсват данни друг член на семейството на жалбоподателя да се намира на територията на РБългария и да му е предоставена международна закрила.

Съответна на материалния закон е и преценката на административния орган относно

липсата на основания за предоставяне на хуманитарен статут.

Съгласно разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец, и който не може или не желае да получи закрила в държавата си по произход, поради реална опасност от тежки посегателства - смъртно наказание или екзекуция; изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; тежки заплахи срещу живота или личността поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Разпоредбите на чл. 9, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 от ЗУБ съдържат идентични условия за субсидиарна закрила по чл. 2, б. «е» вр. чл. 15, б. «а», б. «б» и б. «в» от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13.12.2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила. Понятието «реална опасност» се ползва като стандарт на доказване за изключване на рискове, свързани с общата ситуация в държавата по произход, чието настъпване е възможно или е достатъчно далечно, за да се отчитат като нереални, при преценката относно субсидиарната закрила.

В Решение от 17.02.2009 г. по дело C-465/07, СЕС е приел, че нормата на чл. 15 б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета следва да се тълкува в смисъл, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на търсещ субсидиарна закрила, не е подчинено на условието за представяне на доказателства и, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено и когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молбата за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата-членка, пред която се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тази територия, се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. В конкретния казус липсват обективни данни, а и такива не са посочени от търсещия закрила, които могат да бъдат възприети като предполагащи реална опасност или риск, насочен пряко спрямо личността му при евентуалното му връщане в държавата по произход.

Законосъобразно в мотивите на оспореното Решение е отчетено, че съобщеното от жалбоподателя Д. М. в бежанската му история следва да бъде разгледано и с оглед възможностите да се ползва от закрилата на друга държава, в която е пребивавал достатъчно продължително време - Република Т.. Според легалната дефиниция на § 1, т. 9 от ДР на ЗУБ „трета сигурна държава“ е държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение; защитен е от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му; не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец, и са налице

достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава. Обосновано в мотивите на решението, председателят на ДАБ се е позовал на заявената от жалбоподателя липса на опасения за живота или свободата му, дължаща се на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение, в периода на престоя му в Република Т.. Липсват твърдения и за оказано насилие, както и за отправяни заплахи. Не е спорен и фактът, че жалбоподателят е напуснал Т. доброволно, поради заявена невъзможност да получи достъп до пазара на труда, но при липса на активност от негова страна да легализира престоя си.

В този аспект, законосъобразно е становището в мотивите на оспореното решение, че няма обективни данни, въз основа на които може да се направи извод за наличие на основателни причини Д. М. да не бъде допуснат отново на територията на Република Т., където е пребивавал в продължение на повече от година, включително и да му бъде предоставена закрила. От жалбоподателя не са ангажирани доказателства в подкрепа на евентуалните опасения от последващо насилствено връщане в държавата по произход, с които е обоснована тезата, че Т. не може да бъде „трета сигурна държава“ за него. Следва да се отбележи, че в административното производство са установени всички релевантни за спора факти, като е извършена обективна преценка относно наличието на опасностите от преследване и от тежки посегателства, с оглед актуалната обстановка в страната по произход, а и в Република Т.. Изводът, че Т. е трета сигурна държава, поради което не са налице основания, на жалбоподателя да бъде предоставен хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, е съответен на материалния закон.

С оглед на изложеното, като е приел, че не са налице основанията по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на търсещия закрила сирийски гражданин Д. М., административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение, което дава основание на настоящия съдебен състав да отхвърли жалбата като неоснователна и недоказана.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. А. М., гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място] ез-Зор, Сирийска арабска република, ЛНЧ [ЕГН] против Решение № 6290 от 27.05.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението на страните.

СЪДИЯ: